

ELS PIRATES TEATRE
presenten:

Itinerari literari

**JOAQUIM RUYRA,
DES DE BLANES**

www.elspirateteatre.org

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

JOAQUIM RUYRA, DES DE BLANES

CRÈDITS

Autors: Llorenç González, Adrià Aubert i Núria Cuyàs.

Direcció Artística: Llorenç González

Coordinació Escolars: Bernat Cot

Coordinació Itineraris: Maria Canelles

Dossiers Pedagògics: Daniel Espresate

Equip Tècnic: Enric Romaní i Maria Albadalejo

Guies:

Maria Canelles

Núria Cuyàs

Llorenç González

Laura Pau

Actors/actrius:

Laura Aubert

Bernat Cot

Robert González

Lluna Pintado

PRESENTACIÓ

L' Itinerari literari *Joaquim Ruyra, des de Blanes* pren com a fil conductor l'obra de l'autor que fa referència directa als indrets més significatius del poble de Blanes, així com la vida de la gent i la seva parla.

Les explicacions dels guies al llarg de tot l'itinerari es complementen amb la teatralització d'alguns fragments de les seves narracions més emblemàtiques, com *El rem de 34*, *Les coses benignes*, *En Garet a l'enramada* o *Una tarda per mar*, de manera que la literatura pren vida a través dels personatges. Així doncs, els conceptes objecte del nostre estudi, com la temàtica marinera, les característiques del llenguatge ruyrenc, o el context sociocultural del modernisme, esdevenen propers i intel·ligibles per a tot aquell que vulgui conèixer més coses sobre Joaquim Ruyra que es presenten de manera pràctica, atractiva i original.

Durada de l'itinerari: 2 hores aproximadament.

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

JOAQUIM RUYRA, DES DE BLANES

QUI SOM?

Els Pirates Teatre és una companyia d'arts escèniques fundada l'any 2001, capaç d'interpretar obres de caire i format molt divers així com d'adaptar i teatralitzar textos de la literatura catalana i universal. El seu teatre és però sempre original i creatiu, amb forts vincles amb la música, i pròxim al públic. Des que es va formar el grup l'any 2001, aquest ha anat adaptant-se

a cada projecte de forma flexible i els seus membres han compartit les ganes de crear i de jugar a dalt de l'escenari.

Actualment, la companyia té diverses obres en cartell, com són *Comedy Tonight*, que es representa des del més d'abril del 2010 al cafè-teatre llantiol, i dos espectacles infantils *Un viatge pel musical*, una revisió pedagògica de la història d'aquest gènere, i *l'aventura del teatre i la música*, un acostament de les arts escèniques per als més petits També té en cartell obres de Brossa, *el darrer triangle* (recull de poemes i peces del l'autor) i *la corda fluixa*, una dramàtúrgia de diversos textos d'autors com Shakespeare o Lorca.

Des de l'any 2005 representa *Teatre de carrer* de Joan Brossa i dirigit per Adrià Aubert. És un espectacle de poesia visual per representar a l'aire lliure, que s'ha pogut veure als festivals Taca d'Oli (Reus, 2008), Barribrossa (Brossa Espai Escènic, 2006 i 2007), Tempo Mutevole (Venècia, 2007), Megafon (Bochum, 2006) i EYE European Young Expressions (Düsseldorf, 2006); així com a la Sala Luz de Gas (2005).

Des de 2005 col·labora amb el Districte de Sarrià-Sant Gervasi encarregant-se de teatralitzar els itineraris literaris pel barri sota el títol *Sarrià Poètic*, guiats per Anna Maluquer, on es revisen autors com Foix, Brossa, Riba, Arderiu o Goytisolo. Fou també l'encarregada de la creació i interpretació de l'itinerari *Un volt pel Sant Feliu de Gaziol* (2007), dirigit per Llorenç González, sobre l'obra del periodista Gaziol, o *Itinerari Ruyra*, sobre aquest autor per la vila de Blanes.

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

JOAQUIM RUYRA, DES DE BLANES

L'ITINERARI

INICI: Plaça Catalunya, Blanes

PARADA 1: Sa Palomera.

Sa Palomera, inici de l'Empordà com a presentació de la ruta, el poble i el personatge.

PARADA 2: Platja davant Sa palomera.

Teatre, fragment de El rem de trenta-quatre

PARADA 3: Passeig Cortils i Vieta

L'actitud de Ruyra davant la llengua: l'interès pel parlar blanenc i la implicació en el procés normatiu (IEC i I Congrés Internacional de la llengua catalana).

PARADA 4: Davant del Casino

La vida del poble a l'època de Ruyra i la implicació d'aquest en el poble.

Importància de Barcelona, Girona o Tenerife en la vida de l'autor..

L'etiqueta estilística de Ruyra: entre el Modernisme, el Decadentisme i el Noucentisme.

Fragment de Josep Pla sobre la visita de Ruyra a l'IEC i caricatura de Junceda.

PARADA 5: Plaça del mercat. Ajuntament de Blanes.

Curiositats del poble de Blanes. Blanes a la guerra Civil, i les seves cases modernistes

PARADA 6: C/ Ample, nº 10

Lloc d'infantesa i vida matrimonial de Ruyra.

Fragments de Josep Pla

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

JOAQUIM RUYRA, DES DE BLANES

PARADA 7: Església de Blanes

Teatre, En Garet de l'enramada

Gèneres que va cultivar Ruyra: la narrativa curta, la impossibilitat d'acabar una novel·la

PARADA 8: Ermita del C/Roig i Jalpí.

La importància del mar en l'obra de Ruyra. Condicions de vida dels pescadors de principis de segle. La figura de mossèn Sadurní.

PARADA 9: Passeig de mar. Monument a Ruyra

Teatre, Les coses benignes

La mort solitària de Ruyra (1939), que passa molt desapercebuda.

PARADA 10: Platja de Blanes

Teatre, Una tarda per mar

FINAL

SA PALOMERA

BIOGRAFIA DE L'AUTOR

Joaquim Ruyra (Girona, 1858- Barcelona, 1939) fou hereu d'una família de propietaris rurals, que provenien d'Hostalric i Blanes. L'any 1873, a causa de les guerres carlines, es va refugiar a Malgrat de Mar amb la seva família, a casa de Benet Turró; fet que va propiciar l'amistat entre Joaquim Ruyra i Ramon Turró, fill de la casa, que després seria un reconegut biòleg. Aquesta amistat va despertar en Ruyra l'interès per a la literatura: de la mà de Ramon Turró va començar a llegir els clàssics i a compondre els seus primers textos

El 1879, amb 21 anys, va tornar a Blanes amb la intenció de dedicar-se a la literatura. En aquest moment, canvia definitivament la llengua de creació: del castellà al català. Estudia la llengua viva dels pagesos i mariners que, seguint l'exemple de Jacint Verdaguer, esdevé la base de la seva llengua literària. Sota l'impuls del catalanista blanenc Josep Cortils i Vieta, s'incorpora al grup literari de Blanes de finals del segle XIX. Es va donar a conèixer als Jocs Florals de Girona (1891), en què li és guardonat el poema "L'únic remei", de clara inspiració verdagueriana. A partir del 1895, va ser un assidu participant als Jocs Florals de Barcelona i, malgrat que en aquests primers anys s'havia lliurat fonamentalment al conreu de la poesia, va ser com a prosista que va obtenir un reconeixement immediat.

A partir del 1896, es troben col·laboracions seves disperses en les revistes i diaris més importants com *La Veu de Catalunya* (on va publicar regularment poemes el 1897), *La Renaixença*, *Catalunya*, *El poble Català* i *Joventut*, revista que li va editar el primer llibre, *Marines i Boscatges* (1903).

No és estrany, doncs, que Josep Carner i d'altres noucentistes el proposessin com a model literari i que el cridessin a molts aforaments públics. Ruyra havia participat en el I Congrés Internacional de la Llengua Catalana, (Barcelona, octubre de 1906) amb la ponència "La nostra llengua en les obres literàries

Joaquim Ruyra va aportar també a la literatura catalana diverses traduccions, amb un ús de la llengua regular i precís, però també natural i fluent. Tradueix entre altres, Erckmann-Chatrian, Racine, Molière i Scribe. Un altre vessant de la seva producció és la de crític literari, cosa que el va destacar entre els escriptors del seu temps.

En els seus darrers anys, va deixar pràcticament d'escriure La República i la guerra civil espanyola van enfonsar el seu món de propietari rural. Va emprendre, per encàrrec de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la biografia de Ramon Turró, que, incompleta, no es va arribar a publicar. Els escriptors catalans li van fer un homenatge el 27 de setembre de 1938, el dia del seu vuitantè aniversari, organitzat per la Institució de les Lletres Catalanes.

Va morir a Barcelona, el 15 de maig de 1939, però les circumstàncies polítiques van fer que passés absolutament inadvertit. Va ser enterrat a Blanes.

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

JOAQUIM RUYRA, DES DE BLANES

CONTACTE

Direcció artística: Adrià Aubert

Producció: Bernat Cot

617 08 68 20 // 93 352 98 26

www.elspiratesteatre.org

produccio@elspiratesteatre.org

C/Trinxant 58 - 60 Baixos 2, 08026 Barcelona